

MIKROBIOM ...

**... jako mediátor mezi kritickým stavem
a vývojem MODS**

R. Kula, KARIM FN & LF OU Ostrava

Mikrobiom ...

... a jeho vztah ke zdraví a chorobě

Mikrobiom ...

... a jeho vztah ke zdraví a chorobě

Omnes morbi in ventrem incipiunt
(všechny nemoci začínají ve střevě)

doi:10.1093/brain/awy017

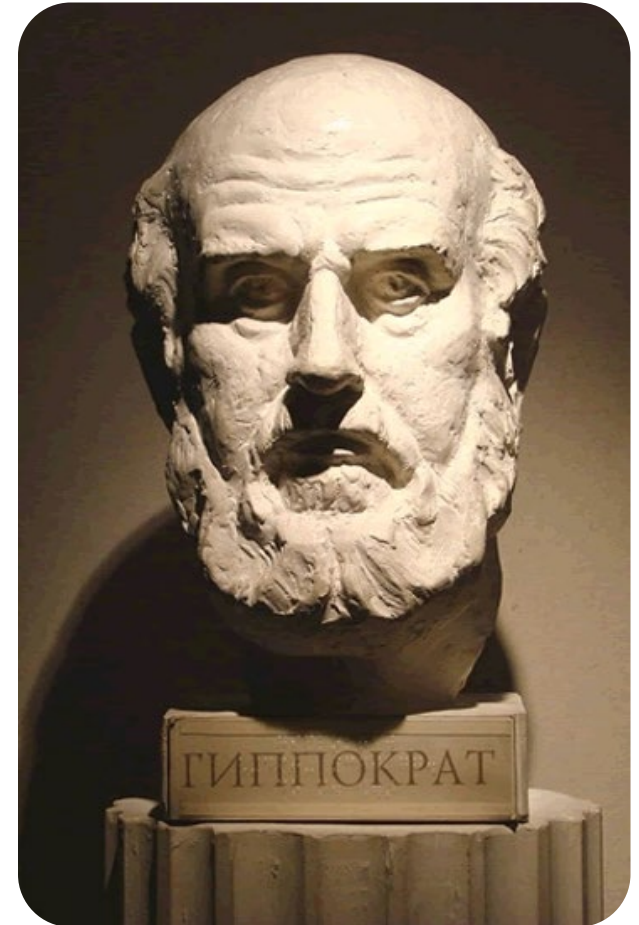
BRAIN 2018; 141: 1–5 | e20

BRAIN
A JOURNAL OF NEUROLOGY

EVOKED RESPONSE

‘All disease begins in the gut’: was Hippocrates right?

Brain, **2018.**, 141: e20

Mikrobiom ...

... a jeho vztah ke zdraví a chorobě

... **změny kompozice střevního mikrobiomu** byly nalezeny v rámci stanovení diagnózy u celé řady onemocnění:

- diabetes mellitus
- bronchiální asthma
- inflammatory bowel disease
- autismus
- Alzheimer's disease

Mikrobiom ...

... a jeho vztah ke zdraví a chorobě

... **změny kompozice** byly nalezeny
v rámci stanovení diagnózy u celé řady onemocnění:

frontiers

in Cellular and Infection Microbiology

Front Cell Infect Microbiol. 2019 May 8;9:148.

The Healthy Human Blood Microbiome: Fact or Fiction?

Diego J. Castillo¹, Riaan F. Rifkin^{1,2}, Don A. Cowan¹ and Marnie Potgieter^{1*}

Mikrobiom ... „*pod drobnohledem*“

Mikrobiom ... „*pod drobnohledem*“

Extreme Dysbiosis of the Microbiome in Critical Illness

Daniel McDonald,^a Gail Ackermann,^a Ludmila Khailova,^b Christine Baird,^b
Daren Heyland,^c Rosemary Kozar,^d Margot Lemieux,^c Karrie Derenski,^e Judy King,^f
Christine Vis-Kampen,^f Rob Knight,^a Paul E. Wischmeyer^b

mSphere. 2016;1(4):e00199-16.

Mikrobiom ... „pod drobnohledem“

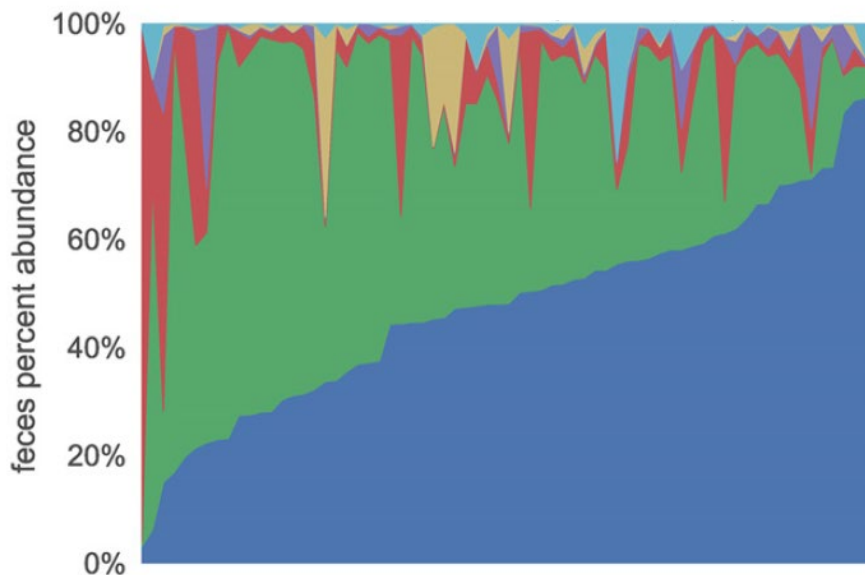
Extreme Dysbiosis of the Microbiome in Critical Illness

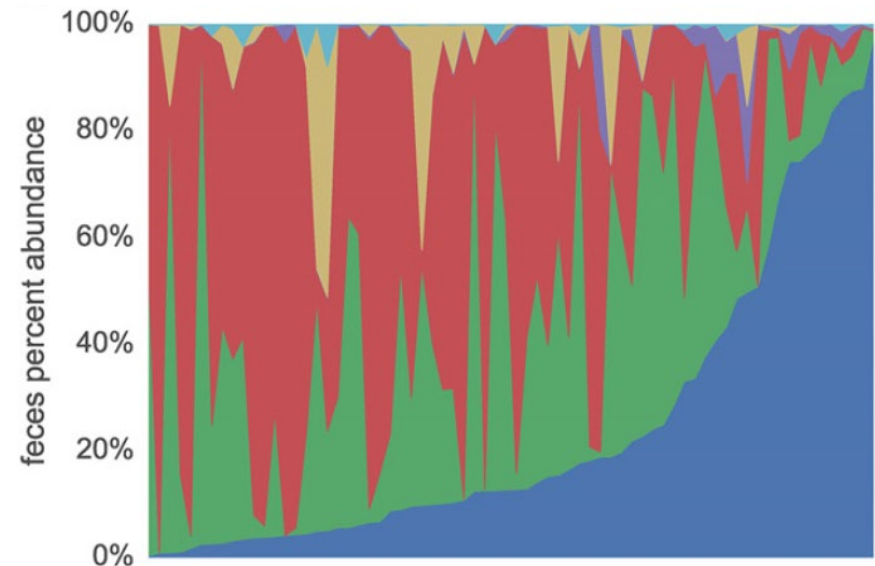
mSphere. 2016;1(4):e00199-16.

Daniel McDonald,^a Gail Ackermann,^a Ludmila Khailova,^b Christine Baird,^b
Daren Heyland,^c Rosemary Kozar,^d Margot Lemieux,^c Karrie Derenski,^e Judy King,^f
Christine Vis-Kampen,^f Rob Knight,^a Paul E. Wischmeyer^b

Zdraví jedinci

Pacienti na ICU

Mikrobiom ... „*pod drobnohledem*“

Extreme Dysbiosis of the Microbiome in Critical Illness

Daniel McDonald,^a Gail Ackermann,^a Ludmila Khailova,^b Christine Baird,^b
Daren Heyland,^c Rosemary Kozar,^d Margot Lemieux,^c Karrie Derenski,^e Judy King,^f
Christine Vis-Kampen,^f Rob Knight,^a Paul E. Wischmeyer^b

“illness-promoting” dysbiosis

mSphere. 2016;1(4):e00199-16.

Mikrobiom ... „pod drobnohledem“

Extreme Dysbiosis of the Microbiome in Critical Illness

mSphere. 2016;1(4):e00199-16.

Daniel McDonald,^a Gail Ackermann,^a Ludmila Khailova,^b Christine Baird,^b
Daren Heyland,^c Rosemary Kozar,^d Margot Lemieux,^c Karrie Derenski,^e Judy King,^f
Christine Vis-Kampen,^f Rob Knight,^a Paul E. Wischmeyer^b

Critical Care (2019) 23:195

RESEARCH

Open Access

Dysbiosis of the intestinal microbiota in neurocritically ill patients and the risk for death

Ruoting Xu^{1†}, Chuhong Tan^{1†}, Jijia Zhu^{1†}, Xiuli Zeng¹, Xuxuan Gao¹, Qiheng Wu¹, Qiong Chen¹, Huidi Wang¹,
Hongwei Zhou², Yan He^{2*}, Suyue Pan^{1*} and Jia Yin^{1*}

... pacienti s dysbiosou mají **významné vyšší riziko úmrtí**

Mikrobiom ... „pod drobnohledem“

A screenshot of the NIH National Library of Medicine PubMed.gov search interface. The top navigation bar is dark blue with the NIH logo and text: "National Library of Medicine National Center for Biotechnology Information". A "Log in" button is on the right. Below this is the PubMed.gov logo. A search bar contains the text "microbiome, critically ill patients" with a clear button (X) and a "Search" button. Below the search bar are links for "Advanced", "Create alert", and "Create RSS". A "User Guide" link is on the right side of the interface.

NIH National Library of Medicine
National Center for Biotechnology Information

Log in

PubMed.gov

microbiome, critically ill patients

Search

Advanced Create alert Create RSS

User Guide

... počet publikací za poledních 15 let

Průjem ze stresu ...

... od strachu jsem se téměř „po.ral“

Průjem ze stresu ... ???

- **splanchnická hypoperfuze**
- **oblenění peristaltiky**

Průjem ze stresu ... ???

... stres → **sympatikotonie**

- splachnická hypoperfuze
- oblenění peristaltiky

MIKROBIOM

... nevěděl jsem si vysvětlit proč má pacient průjem

Chirurgický stres a mikrobiom ...

ANNALS OF SURGERY
Vol. 232, No. 4, 480–489
© 2000 Lippincott Williams & Wilkins, Inc.

Gut-Derived Sepsis Occurs When the Right Pathogen With the Right Virulence Genes Meets the Right Host

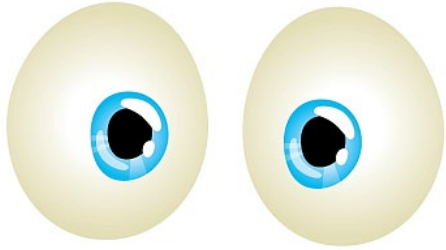
Evidence for In Vivo Virulence Expression in *Pseudomonas aeruginosa*

John Alverdy, MD,* Christopher Holbrook, BS,* Flavio Rocha, BS,* Louis Seiden, PhD,‡ Richard Licheng Wu, MD, PhD,* Mark Musch, PhD,† Eugene Chang, MD,† Dennis Ohman, PhD,§ and Sanj Suh, PhD§

Chirurgický stres a mikrobiom ...

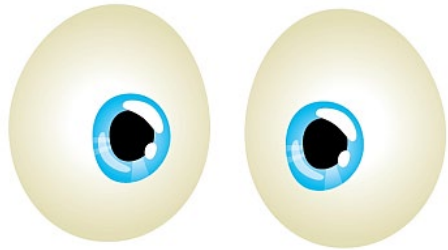

Alverdy J et al. *Ann Surg* 2000; 232:480–489

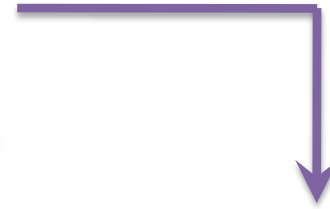

Chirurgický stres a mikrobiom ...

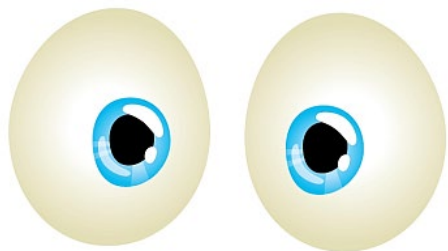
Alverdy J et al. *Ann Surg* 2000; 232:480–489

Laparotomie
+ **30% Hepatectomie** + **48 hod hladovění**

Chirurgický stres a mikrobiom ...

Alverdy J et al. *Ann Surg* 2000; 232:480–489

Laparotomie
+ **30% Hepatectomie** + **48 hod hladovění**

P. Aeruginosa
(10^7 cfu/ml)

- nitrožilně
- intraperitoneálně
- **intracekálně**

Přežívání < 10%

Chirurgický stres a mikrobiom ...

... co se stalo s nevirulentním *P. Aeruginosa* v céku?

Chirurgický stres a mikrobiom ...

... co se stalo s nevirulentním *P. Aeruginosa* v céku?

P.aeruginosa

(primárně **nevirulentní kmeny**)

Titer **PA-I lectin/adhesin**

při růstu na médiu

Strains harvested from cecum of mice	A large red rectangular box, currently empty, intended for data entry.
24° following hepatectomy	
48° following hepatectomy	

Alverdy J et al. *Ann Surg* 2000; 232:480–489

Chirurgický stres a mikrobiom ...

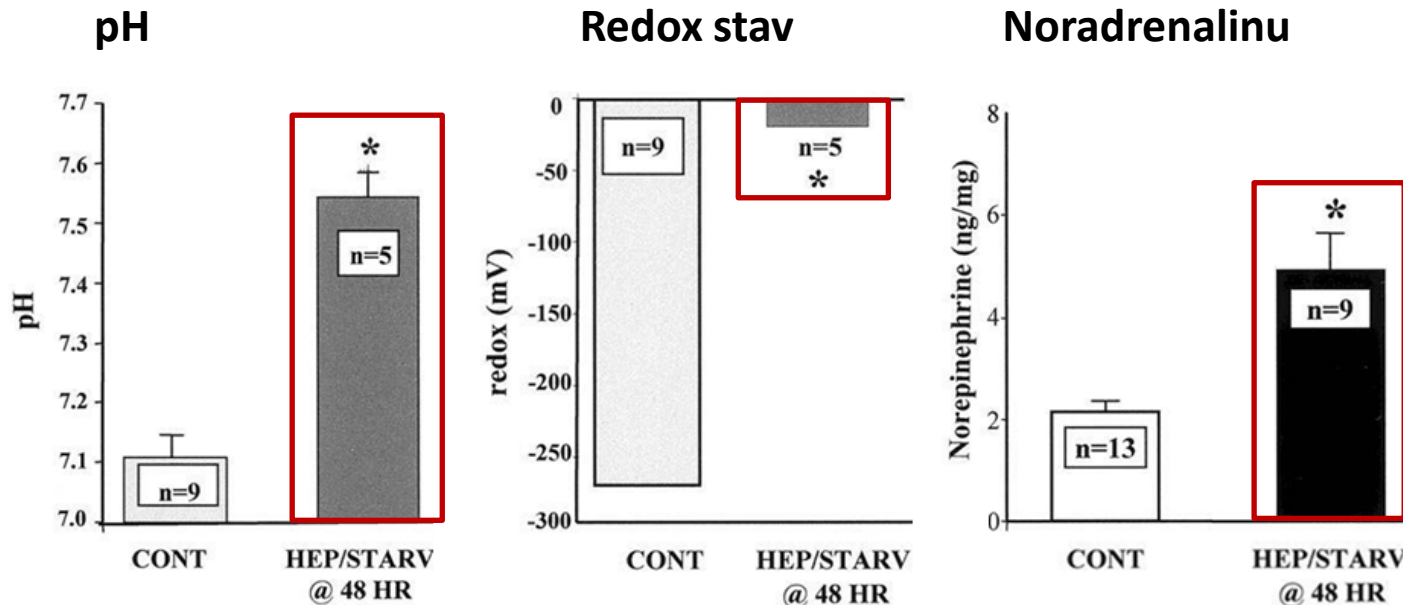

... co se stalo v céku, v souvislosti s chirurgickým stresem?

Chirurgický stres a mikrobiom ...

... co se stalo v céku, v souvislosti s chirurgickým stresem?

Intraluminální změny v céku indukované běžným chirurgickým stresem (30% hepatectomie + 48 hod hladovění)

Chirurgický stres a mikrobiom ...

... jsou tyto změny schopné vyvolat konverzi *P. Aeruginosa* do stavu virulence ?

Chirurgický stres a mikrobiom ...

... jsou tyto změny schopné vyvolat konverzi *P. Aeruginosa* do stavu virulence ?

<i>P.aeruginosa</i> (primárně nevirulentní kmeny)	Titer PA-I lectin/adhesin při růstu na médiu			
	1:10	1:20	1:40	1:80
ATCC 27853	-	-		
33347	-	-		

Alverdy J et al. *Ann Surg* 2000; 232:480–489

Chirurgický stres a mikrobiom ...

... jsou tyto změny schopné vyvolat konverzi *P. Aeruginosa* do stavu virulence ?

<i>P.aeruginosa</i> (primárně nevirulentní kmeny)	Titer PA-I lectin/adhesin při růstu na médiu			
	1:10	1:20	1:40	1:80
ATCC 27853 + 0.01% norepinephrine (NE)	+	+	-	-
ATCC 33347 + 0.01% norepinephrine (NE)	+	+	-	-

Alverdy J et al. *Ann Surg* 2000; 232:480–489

Chirurgický stres a mikrobiom ...

... stres hostitele **indukuje konverzi oportunních střevních bakterií** (potenciální patogeny) **do stavu virulence**

Alverdy J et al. *Ann Surg* 2000; 232:480–489

- jaký to má význam resp. jaký to může mít důsledek ?

Chirurgický stres a mikrobiom ...

The Essential Role of the Intestinal Microbiota in Facilitating Acute Inflammatory Responses

Danielle G. Souza, Angélica T. Vieira, Adriana C. Soares,
Vanessa Pinho, Jacques R. Nicoli, Leda Q. Vieira and Mauro
M. Teixeira

J Immunol 2004;173:4137-4146

... **vliv I/R poškození střeva** (60 min stop-flow a.m.s.) na **lokální/systémové změny a přežívání** _____

Chirurgický stres a mikrobiom ...

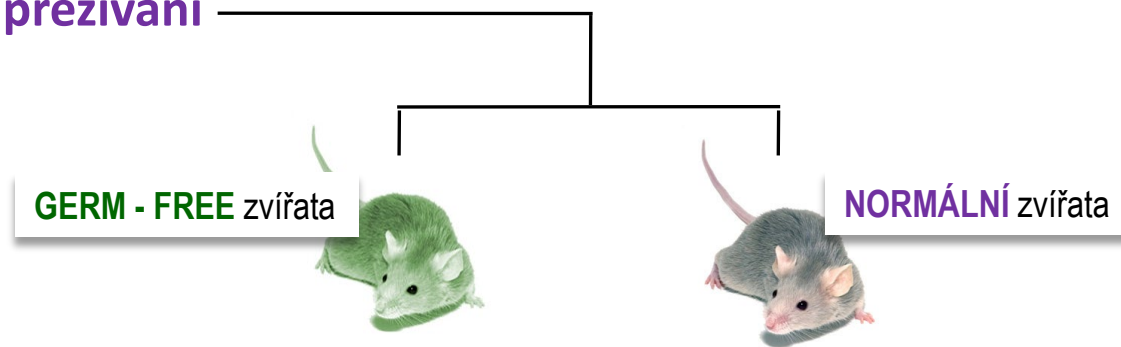
The Essential Role of the Intestinal Microbiota in Facilitating Acute Inflammatory Responses

Danielle G. Souza, Angélica T. Vieira, Adriana C. Soares,
Vanessa Pinho, Jacques R. Nicoli, Leda Q. Vieira and Mauro
M. Teixeira

J Immunol 2004;173;4137-4146

... **vliv I/R poškození střeva** (60 min stop-flow a.m.s.) na **lokální/systémové změny a přežívání**

Chirurgický stres a mikrobiom ...

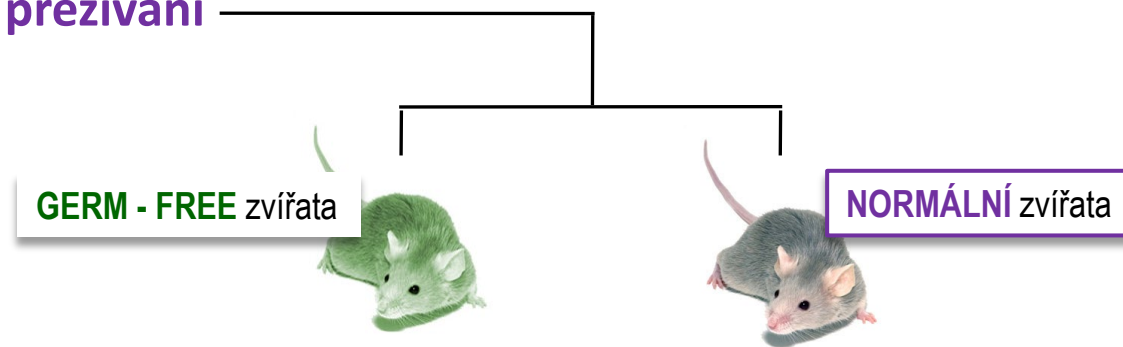
The Essential Role of the Intestinal Microbiota in Facilitating Acute Inflammatory Responses

Danielle G. Souza, Angélica T. Vieira, Adriana C. Soares, Vanessa Pinho, Jacques R. Nicoli, Leda Q. Vieira and Mauro M. Teixeira

J Immunol 2004;173;4137-4146

... **vliv I/R poškození střeva** (60 min stop-flow a.m.s.) na **lokální/systémové změny a přežívání**

- žádný lokální a systémový Pro-IR stav
- žádné lokální a systémové poškození (bez otoku střeva a plic)

- významný lokální a systémový Pro-IR stav
- významné lokální a systémové poškození (otok střeva a plic)

Chirurgický stres a mikrobiom ...

... stres hostitele **indukuje konverzi oportunních střevních bakterií** (potenciální patogeny) **do stavu virulence**

Alverdy J et al. *Ann Surg* 2000; 232:480–489

... konverze oportunních střevních bakterií do stavu virulence **může mít fatální důsledky**

Souza DG et al., *J Immunol* 2004;173:4137-46

Chirurgický stres a mikrobiom ...

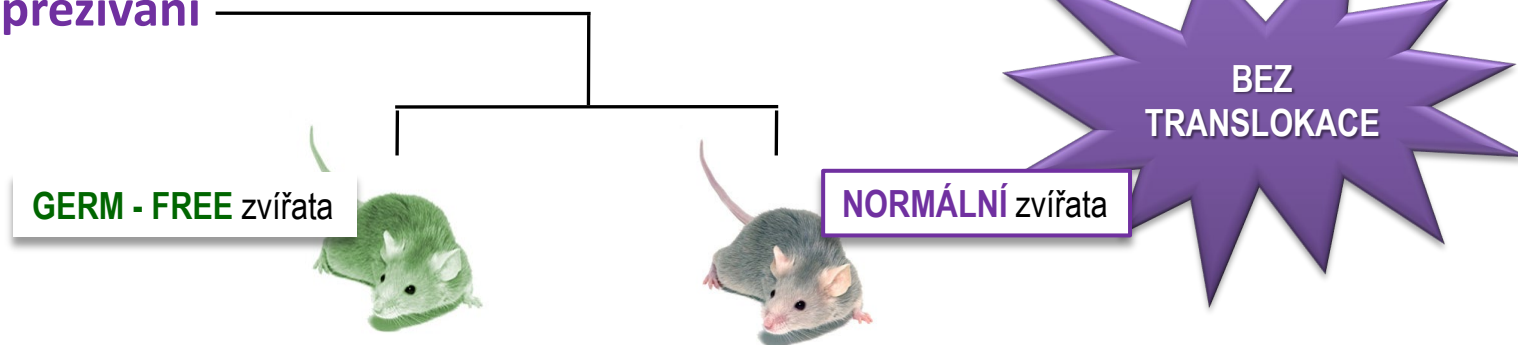
The Essential Role of the Intestinal Microbiota in Facilitating Acute Inflammatory Responses

Danielle G. Souza, Angélica T. Vieira, Adriana C. Soares, Vanessa Pinho, Jacques R. Nicoli, Leda Q. Vieira and Mauro M. Teixeira

J Immunol 2004;173;4137-4146

... **vliv I/R poškození střeva** (60 min stop-flow a.m.s.) na **lokální/systemové změny a přežívání**

- žádný lokální a systémový Pro-IR stav
- žádné lokální a systémové poškození (bez otoku střeva a plic)
- **100% přežívání**

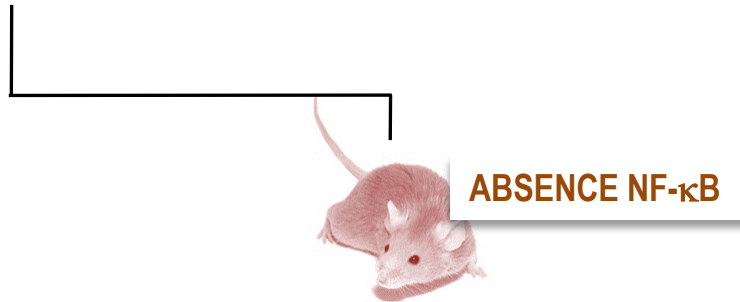
- významný lokální a systémový Pro-IR stav
- významné lokální a systémové poškození (otok střeva a plic)
- **100% mortalita**

Chirurgický stres a mikrobiom ...

Chen LW et al. *Nat Med* 2003;9:575–581.

... **vliv I/R poškození střeva** na systémový prozánětlivý stav, orgánovou dysfunkci a mortalitu

GUT-DERIVED MODS

Chirurgický stres a mikrobiom ...

... stres hostitele **indukuje konverzi oportunních střevních bakterií** (potenciální patogeny) **do stavu virulence**

Alverdy J et al. *Ann Surg* 2000; 232:480–489

... konverze oportunních střevních bakterií do stavu virulence **může mít fatální důsledky**

Souza DG et al., *J Immunol* 2004;173:4137-46

... mechanismem odpovědným za fatální průběh **je systémová propagace lokální zánětové odpovědi**

Chen LW et al. *Nat Med* 2003;9:575–581.

Chirurgický stres a mikrobiom ...

0022-5282/91/3105-0629\$03.00/0
THE JOURNAL OF TRAUMA
Copyright © 1991 by The Williams & Wilkins Co.

Vol. 31, No. 5
Printed in U.S.A.

Gut Bacterial Translocation via the Portal Vein: A Clinical Perspective with Major Torso Trauma

FREDERICK A. MOORE, M.D., ERNEST E. MOORE, M.D., RENATO POGGETTI, M.D.,
OLIVER J. McANENA, M.D., VERLYN M. PETERSON, M.D., CHARLES M. ABERNATHY, M.D., AND
POLLY E. PARSONS, M.D.

In summary, this prospective clinical study **has not confirmed portal or systemic bacteremia within the first 5 days postinjury**, despite an eventual 30% incidence of MOF.

... jenom že **KUDY**, když přes játra to nejde?

Chirurgický stres a mikrobiom ...

REVIEW

Mesenteric Lymph: The Bridge to Future Management of Critical Illness

---

Medhat YZ Fanous¹, Anthony J Phillips², John A Windsor¹

JOP. J Pancreas (Online) 2007; 8(4):374-399.

Mikrobiom na ICU – složené puzzle?

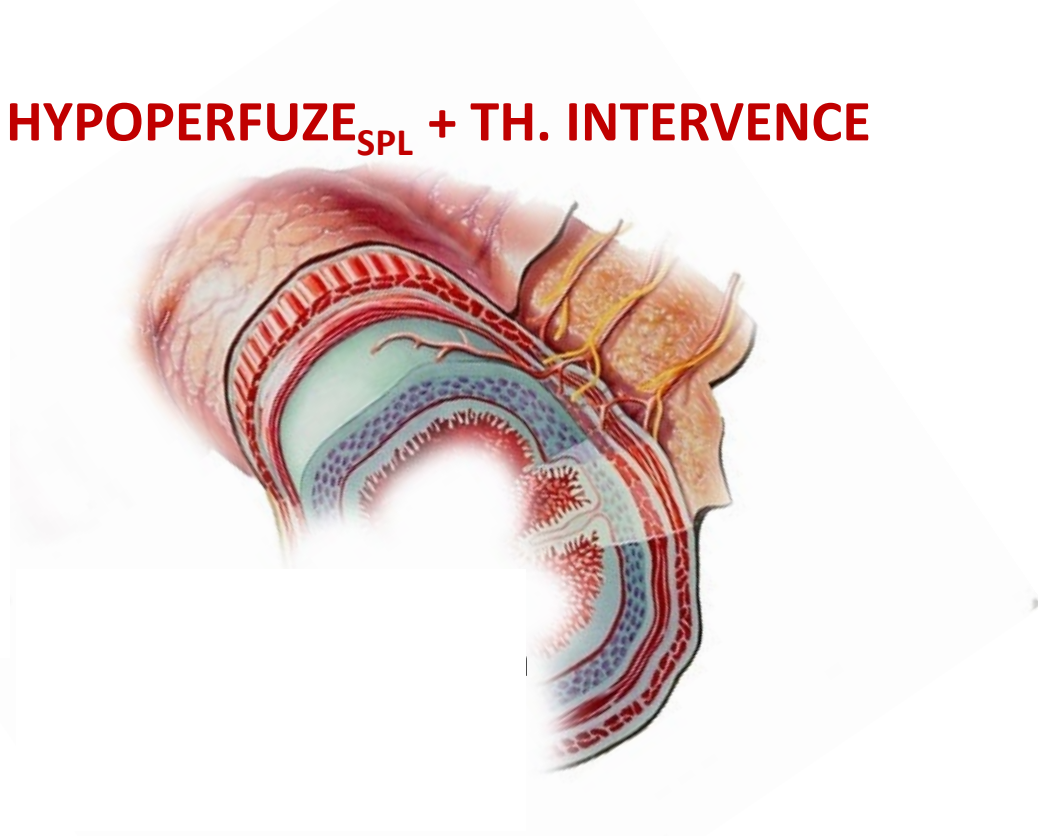

Mikrobiom na ICU – složené puzzle?

INZULT

STRES + HYPOPERFUZE_{SPL} + TH. INTERVENTENCE

GUT-DERIVED MODS

Mikrobiom na ICU – složené puzzle?

INZULT

STRES + HYPOPERFUZE_{SPL} + TH. INTERVENENCE

GUT-DERIVED MODS

Intraluminální změny
s konverzi **oportunních**
patogenů do stavu
VIRULENCE

... střevo s mění s orgánu bakteriemi osídleného
na **orgán INFIKOVANÝ**

... (transientní) elevace PCT

Mikrobiom na ICU – složené puzzle?

INZULT

STRES + HYPOPERFUZE_{SPL} + TH. INTERVENTENCE

Intraluminální změny
s konverzi **oportunních**
patogenů do stavu
VIRULENCE

GUT-DERIVED MODS

Mikrobiom na ICU – složené puzzle?

INZULT

STRES + HYPOPERFUZE_{SPL} + TH. INTERVENENCE

Intraluminální změny
s konverzi **oportunních**
patogenů do stavu
VIRULENCE

Gut-**LYMPH**
propagace

Systémová cirkulace

GUT-DERIVED MODS

Mikrobiom na ICU – složené puzzle?

INZULT

STRES + HYPOPERFUZE_{SPL} + TH. INTERVENTENCE

Intraluminální změny
s konverzi **oportunních**
patogenů do stavu
VIRULENCE

Gut-**LYMPH**
propagace

Systémová cirkulace

GUT-DERIVED MODS

Come back to **DYSBIOSIS** ...

Come back to **DYSBIOSIS** ...

... dysbioza neznamená jenom **konverzi oportunních kmenů do stavu virulence**

- mimo jiné, jejich počet narůstá až 100 x

... dysbioza u kriticky nemocných je spojená **téměř s absolutním vymizením kmenzálních kmenů** (*lactobacilli, bifidobacterie*)
= kolaps "health-promoting" populace mikrobiomu

Dig Dis Sci (2011) 56:2361–2365
DOI 10.1007/s10620-011-1649-3

= v průběhu 24 hodin !!!

ORIGINAL ARTICLE

Dramatic Changes of the Gut Flora Immediately After Severe and Sudden Insults

Hayakawa M et al.

Come back to **DYSBIOSIS** ...

... dysbioza neznamená jenom **konverzi oportunních kmenů do stavu virulence**

- mimo jiné, jejich počet narůstá až 100 x

... dysbioza u kriticky nemocných je spojena **téměř s absolutním vymizením komezálních kmenů** (*lactobacilli, bifidobacterie*)
= kolaps "health-promoting" populace mikrobiomu

Okamžitá ztráta kolonizační rezistence

Okamžitý ↓ dostupnosti SCFAs

SCFAs – mastné kyseliny s krátkým řetězcem
= **butyrát, propionát, acetát**

Deficit SCFAs ...

... má „nedozírné“ následky

- **energetický kolaps kolonocytů**

Deficit SCFAs ...

... má „nedozírné“ následky

- **energetický kolaps kolonocytů**

- ... > 80% energetické potřeby pokrývají kolonocyty utilizací SCFAs

- ... ztráta reabsorbce vody (průjem) a bariérové funkce

Deficit SCFAs ...

... má „nedozírné“ následky

- **energetický kolaps kolonocytů**

- ... > 80% energetické potřeby pokrývají kolonocyty utilizací SCFAs

- ... ztráta reabsorbce vody (průjem) a bariérové funkce

- **pro-inflamatorný „make-up“ pacienta**

- ... SCFAs inhibují produkci pro-IR cytokinů jak lokálně. tak také na systémové úrovni

Deficit SCFAs ...

... má „nedozírné“ následky

- **energetický kolaps kolonocytů**

- ... > 80% energetické potřeby pokrývají kolonocyty utilizací SCFAs

- ... ztráta reabsorbce vody (průjem) a bariérové funkce

- **pro-inflamatorný „make-up“ pacienta**

- ... SCFAs inhibují produkci pro-IR cytokinů jak lokálně, tak také na systémové úrovni

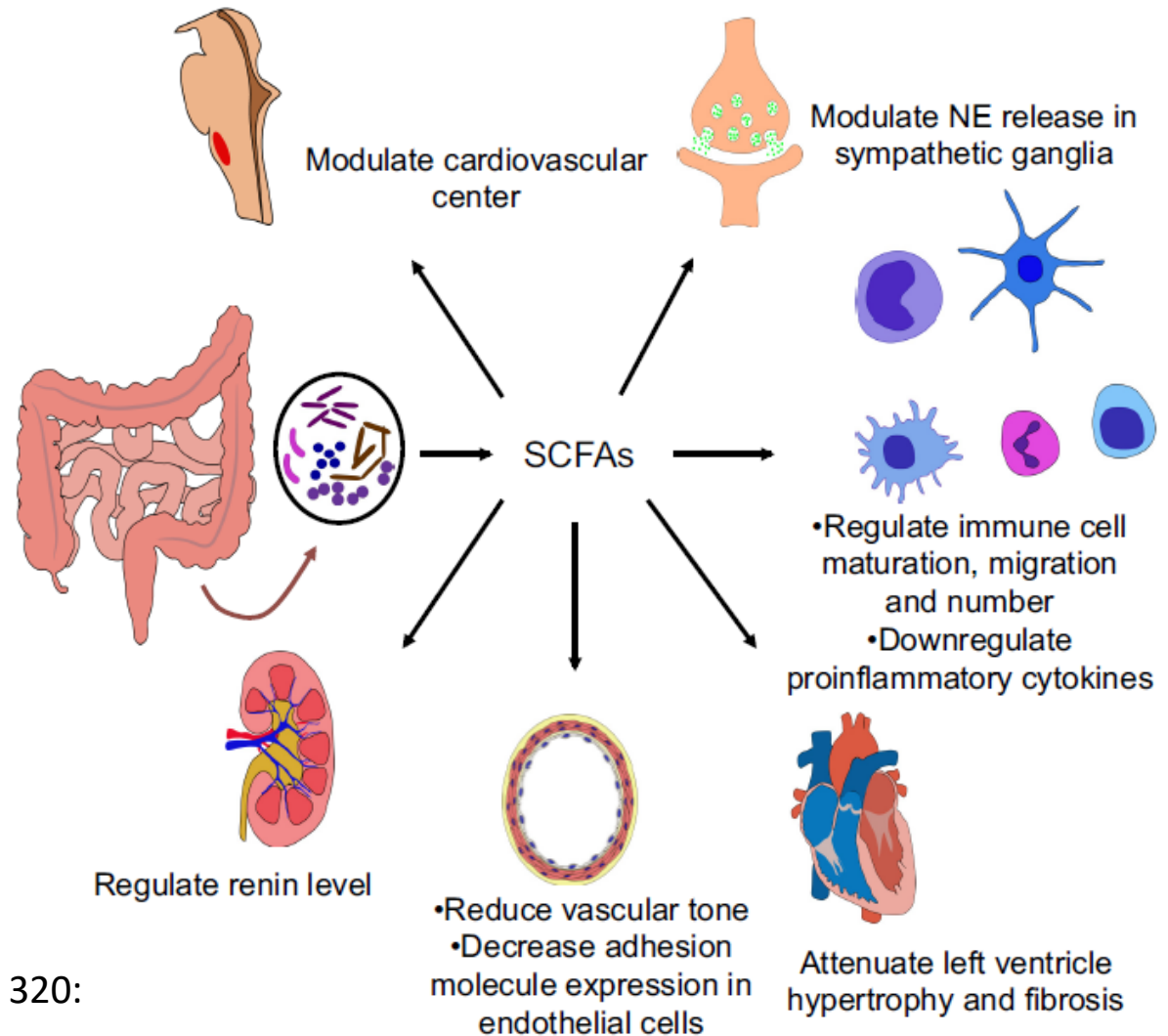
- **ztráta přirozené antibakteriální ochrany**

- ... SCFAs inhibují růst bakterií

Deficit SCFAs ...

Figure 1. Potential routes by which diet/microbiota-derived short-chain fatty acids (SCFAs—acetate, propionate, and butyrate) are protective in hypertension and cardiac pressure overload.

Deficit SCFAs ... = horší prognóza

Journal of
Neurotrauma

Hong Ann Li, Inc. publishers

Sustained Dysbiosis and Decreased Fecal Short-Chain Fatty Acids after Traumatic Brain Injury and Impact on Neurologic Outcome

Opeyemi OM et al. Neurotrauma. 2021 ;38:2610-2621.

Acute Medicine & Surgery 2020;7:e558

doi: 10.1002/ams2.558

Original Article

Impact of fecal short-chain fatty acids on prognosis in critically ill patients

Yasutaka Nakahori,^{1,2} Kentaro Shimizu,² Hiroshi Ogura,² Takashi Asahara,³ Akinori Osuka,⁴ Shuhei Yamano,⁵ Osamu Tasaki,⁵ Yasuyuki Kuwagata,⁶ and Takeshi Shimazu²

Role mikrobiomu !!!

EDITORIAL

Microbiome as mediator: Do systemic infections start in the gut?

Latorre M et al. World J Gastroenterol. ;21(37):10487-92

Society of
Critical Care Medicine
The Intensive Care Professionals

Collapse of the Microbiome, Emergence of the Pathobiome, and the Immunopathology of Sepsis

Alverdy JC, Krezalek MA. Crit Care Med. 2017;45(2):337-347.

Microbiome ...

... the future of care for the critically ill

COLOURS OF SEPSIS
FESTIVAL INTENZIVNÍ MEDICÍNY

25. COLOURS OF SEPSIS

Festival intenzivní medicíny

23. – 27. 1. 2023

Clarion Congress Hotel Ostrava
www.coloursofsepsis.cz

Přijedte do Ostravy !!!